Ročník 1959 127

Sbírka zákonů

Republiky československé

Částka 20 Vydána dne 23. července 1959 Cena Kčs 1,80

OBSAH:

(46. a 47.) 46. Zákon o zmene právomoci súdov a o zmene a doplnení niektorých ustanovení z odboru súdnictva a štátnych notárstiev. — 47. Zákon o úpravě právních poměrů znalců a tlumočníků.

46

Zákon

z 8. júla 1959

o zmene právomoci súdov a o zmene a doplnení niektorých ustanovení z odboru súdnictva a štátnych notárstiev*)

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Článok I

Zákon č. 142/1950 Zb. o konaní vo veciach občianskoprávnych (Občiansky súdny poriadok) v znení zákona č. 68/1952 Zb. a zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 63/1955 Zb. sa mení a dopĺňuje takto:

1. § 18 znie:

„(1) Na návrh predsedu Najvyššieho súdu alebo generálneho prokurátora môže Najvyšší súd,

a) ak to považuje so zreteľom na význam veci za nutné, odňať vec príslušnému ľudovému súdu a prikázať ju na ďalšie konanie a na rozhodnutie krajskému súdu;

b) z dôležitých dôvodov odňať vec, v ktorej bolo podané odvolanie proti rozsudku ľudového súdu, príslušnému krajskému súdu a rozhodnúť o odvolaní sám.

(2) Súd, ktorý potom vo veci rozhoduje, spravuje sa predpismi o konaní platnými pre súd, ktorému bola vec odňatá."

2. Za § 20 sa vkladá § 20a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 20a

Miesto a čas súdnych úkonov

(1) Úkony súdu sa konajú spravidla v budove súdu. Ak to vyžaduje povaha úkonu, alebo ak je to potrebné pre urýchlenie konania, náležité objasnenie veci alebo z iných dôležitých dôvodov, najmä výchovných, konajú sa úkony súdu aj mimo súdnej budovy.

(2) Ak sa má nejaký úkon vykonať v budove orgánu štátnej správy, verejného ústavu alebo podniku, treba to vopred ohlásiť osobe poverenej ich vedením.

(3) Vo vojenských alebo vojskom obsadených budovách a podnikoch alebo v budovách verejných ozbrojených sborov smie súd vykonať potrebný úkon len s povolením príslušného náčelníka.

(4) V dňoch pracovného pokoja možno úkony konať vo zvlášť odôvodnených prípadoch."

3. § 43 ods. 1 písm. c) znie:

„c) Výstižné a pravdivé opísanie skutočností a označenie dôkazov, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva;"

Ďalej sa k § 43 pripojuje odsek 3, ktorý znie:

*) Úřední české znění vyhlášeno v Příloze Sbírky zákonů na straně 47.

„(3) Rovnaké náležitosti ako písomné podania musia mať aj zápisnice, ktoré také podanie nahradzujú."

4. § 44 znie:

„(1) Písomné podania urobené telegraficky, ktoré nemali náležitosti predpísané pre písomné podania, musia sa opakovať písomným podaním alebo ústne do zápisnice.

(2) Ak malo telegrafické podanie ostatné náležitosti predpísané pre písomné podania, treba nedostatok vlastnoručného podpisu [§ 43 ods. 1 písm. e)] odstrániť dodatočným stručným prejavom súhlasu s obsahom telegrafického podania. Prejav súhlasu možno urobiť písomne alebo ústne do zápisnice. Zároveň treba predložiť potrebné prílohy.

(3) Ak nedôjde súdu dodatočné podanie podľa odseku 1 alebo prejav súhlasu podľa odseku 2 do troch dní po dôjdení telegrafického podania, postupuje súd podľa § 45."

5. Nadpis tretieho dielu znie:

„DORUČOVANIE A PREDVOLÁVANIE"

6. § 46 včítane nadpisu znie:

„Spôsob doručovania

(1) Do vlastných rúk adresáta treba doručiť písomnosť len v prípadoch určených zákonom, alebo ak to uzná súd z dôležitých dôvodov za potrebné. K písomnostiam, ktorých doručenie sa musí preukázať, sa pripojí doručenka.

(2) Písomnosti sa doručujú spravidla poštou. Ak to uzná predseda senátu za výhodnejšie, vykoná sa doručenie doručovateľom súdu. Vo zvlášť naliehavých prípadoch môže predseda senátu požiadať o doručenie výkonný orgán príslušného miestneho národného výboru alebo, najmä pri nariadenom predvedení, príslušný orgán Verejnej bezpečnosti. Ak sa má písomnosť doručiť pri úradnom úkone, obstará doručenie orgán, ktorý má úkon vykonať; výkon doručenia sa osvedčí v zápisnici, ktorá sa o úkone spísala.

(3) Niekoľko písomností pre jednu osobu možno doručiť na jednu doručenku len vtedy, ak ide o tú istú vec.

(4) Písomnosť možno doručiť tiež na súde; prevzatie písomnosti sa potvrdí vo spise."

7. Za § 46 sa vkladajú §§ 46a až 46d, ktoré včítane nadpisu znejú:

„§ 46a

Miesto doručenia

Adresátovi možno písomnosť doručiť v byte, na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý.

§ 46b

Doručovanie písomností orgánom a organizáciám

(1) Písomnosti, ktoré treba doručiť súdom, prokurátorom, vyšetrovacím orgánom alebo iným štátnym orgánom, ďalej ústavom, podnikom a iným organizáciám a sú určené do vlastných rúk, treba doručiť osobe oprávnenej podľa zákona alebo štatútu orgán alebo organizáciu zastupovať.

(2) Písomnosti, ktoré netreba doručiť do vlastných rúk, doručujú sa osobám oprávneným za orgány a organizácie písomnosti prijímať. Ak nie sú také osoby, doručujú sa ktorémukoľvek prítomnému zamestnancovi, ktorý je ochotný ich prijať.

§ 46c

Písomnosti určené vojakom v činnej službe a príslušníkom ozbrojených zborov v činnej službe možno v jednotlivých prípadoch doručiť prostredníctvom náčelníka týchto osôb; ak nie je známy, môže sa tak stať, ak ide o vojakov, prostredníctvom veliteľa posádky, a ak ide o ostatných príslušníkov ozbrojených zborov, prostredníctvom najbližšieho orgánu Verejnej bezpečnosti.

§ 46d

Písomnosti určené osobám, ktoré sú vo väzbe alebo na ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, doručujú sa prostredníctvom správy väzenského ústavu."

8. § 47 včítane nadpisu znie:

„Náhradné doručenie

§ 47

Postup pri písomnostiach, ktoré sa nedoručujú do vlastných rúk

(1) Ak nebol adresát zastihnutý v byte, kde sa má písomnosť doručiť, hoci sa v mieste

doručenia zdržuje, môže sa písomnosť doručiť inej osobe v byte spolubývajúcej, ak je ochotná a spôsobilá písomnosť prevziať.

(2) Ak nebol adresát zastihnutý na svojom pracovisku, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, možno písomnosť doručiť niektorému jeho spolupracovníkovi, ak je ochotný ju prevziať.

(3) Písomnosť sa nesmie náhradne doručiť odporcovi alebo osobe, ktorá má záujem na veci; takéto doručenie je neúčinné.

(4) Ak sa nezdržuje adresát v mieste určenia a ak môže doručovateľ zistiť nové miesto jeho pobytu, zašle písomnosť na novú adresu, ak nie je na zásielke výslovne uvedené, že doručenie mimo miesto určenia je vylúčené."

9. Za § 47 sa vkladajú §§ 47a a 47b, ktoré včítane nadpisu znejú:

„§ 47a

Uloženie písomnosti

(1) Ak nemožno doručiť písomnosť ani náhradne podľa § 47, hoci sa adresát v mieste doručenia zdržuje, uloží ju:

a) poštový doručovateľ na poštovom úrade, a ak nie je v mieste doručenia poštový úrad, u výkonného orgánu miestneho národného výboru,

b) doručovateľ súdu na súde, ak doručuje v sídle súdu, ináč u výkonného orgánu miestneho národného výboru,

c) orgán miestneho národného výboru u výkonného orgánu miestneho národného výboru.

(2) O uložení písomnosti upovedomí doručovateľ adresáta oznámením, ktoré zanechá v jeho byte alebo v jeho schránke na listy alebo na jeho pracovisku, alebo pripevní na dverách jeho bytu alebo na inom vhodnom mieste; podľa možnosti upovedomí o tom aj osoby zo susedstva alebo jeho spoluzamestnancov na pracovisku. Tieto okolnosti, ako aj deň a miesto uloženia písomnosti, poznamená doručovateľ na doručenke a vráti ju súdu.

(3) Deň, keď sa písomnosť uložila, sa považuje za deň jej doručenia. Takéto uloženie má účinok doručenia, i keď sa adresát o uložení písomnosti nedozvedel.

§ 47b

Náhradné doručenie pri doručovaní do vlastných rúk

Ak nemožno písomnosť doručiť do vlastných rúk príjemcu, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, zanechá doručovateľ na niektorom z miest uvedených v § 47a ods. 2 písomnú výzvu, aby bol v určitý deň a hodinu prítomný na prijatie písomnosti. Ak sa tejto výzve nevyhovie, uloží doručovateľ písomnosť (§ 47a ods. 1) a v oznámení o uložení (§ 47a ods. 2) uvedie, že si príjemca má doručovanú písomnosť do troch dní vyzdvihnúť. Ak sa písomnosť uložila a príjemca si ju v lehote troch dní nevyzdvihne, považuje sa posledný deň lehoty za deň, keď doručenie sa vykonalo, i keď sa príjemca o uložení písomnosti nedozvedel."

10. § 50 včítane nadpisu znie:

„Odopretie prijatia doručovanej písomnosti

(1) Ak odoprie adresát bezdôvodne písomnosť prijať, poučí ho doručovateľ o následkoch odopretia prijatia, poznamená to na doručenke spolu s dátumom a dôvodom odopretia prijatia a písomnosť vráti súdu.

(2) Ak uzná súd, že prijatie bolo odopreté bezdôvodne, považuje sa písomnosť za doručenú dňom, keď sa prijatie odoprelo."

11. Za § 52 sa vkladá § 52a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 52a

Predvolávanie

(1) Predvolávanie na jednotlivé úkony sa robí spravidla písomne, alebo pokiaľ je to možné, ústne, v naliehavých prípadoch tiež telegraficky alebo telefonicky. Ak bola niektorá osoba predvolaná ústne, telegraficky alebo telefonicky, urobí sa o tom záznam vo spise; ak bola predvolaná ústne pri výsluchu, poznamená sa to v zápisnici. V písomnom predvolaní sa uvedú zákonné následky spojené s tým, keby sa predvolaný bez dôvodov neustanovil.

(2) Vojaci v činnej službe a príslušníci ozbrojených sborov v činnej službe sa predvolávajú prostredníctvom ich náčelníka. Ak nie je známy náčelník vojakov v činnej službe, predvolávajú sa prostredníctvom veliteľa posádky; ak nie je známy predstavený príslušníkov Verejnej bezpečnosti v činnej službe, predvolávajú sa prostredníctvom najbližšej súčasti Verejnej bezpečnosti."

12. § 53 včítane nadpisu znie:

„Právomoc predsedu senátu pri doručovaní a predvolávaní

Nariadenie o doručovaní a predvolávaní vydáva predseda senátu; rozhoduje tiež o všetkých iných opatreniach týkajúcich sa doručovania a predvolávania včítane ustanovenia opatrovníka."

13. V § 58 označuje sa doterajšie znenie ako odsek 1 a pripojuje sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Ak predchádzalo súdnemu konaniu v pracovných veciach rozhodcovské konanie a navrhovateľ v konaní náležite pokračoval, zostávajú zachované právne účinky podľa odseku 1 spojené s podaním návrhu u rozhodcovského orgánu."

14. Za § 69 sa vkladá § 69a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 69a

Predvádzanie

(1) O predvedenie sa požiada príslušná súčasť Verejnej bezpečnosti; o predvedenie maloletého sa požiada príslušná súčasť Verejnej bezpečnosti, len ak nemožno predvedenie vykonať zamestnancom súdu alebo orgánu povereného starostlivosťou o mládež.

(2) O predvedenie vojakov v činnej službe a príslušníkov ozbrojených sborov sa požiada ich náčelník.

(3) Nariadenie o predvedenie vydáva predseda senátu, ktorý tiež rozhoduje o všetkých iných opatreniach týkajúcich sa predvedenia."

15. K § 87 pripojuje sa odsek 3, ktorý znie:

„(3) Ustanovenie odseku 1 platí aj pre znalcov. Znalcom, ktorí nemôžu podať spoľahlivý posudok bez zovrubného preštudovania spisov, môže predseda senátu spisy vypožičať."

16. V § 100 ods. 2 sa vkladá na konci veta, ktorá znie:

„O spôsobe predvedenia platia ustanovenia § 69a."

17. § 111 znie:

„O náhrade hotových výdavkov a o odmene za znalecký úkon (znalečné), uplatňovaných podľa osobitných predpisov, rozhoduje predseda senátu; ak nebolo znalečné účtované do konca konania alebo v lehote určenej predsedom, rozhodne o ňom predseda z úradnej povinnosti. Rozhodnutie o znalečnom sa doručuje aj tomu, kto ho účtoval."

18. § 112 znie:

„Ustanovenia §§ 100 až 105 platia pre znalcov primerane. Ako znalec je však povinný byť činný len ten, koho na podanie znaleckého úkonu označil orgán alebo organizácia socialistického sektora, ktoré o to súd požiadal, poprípade ten, kto určitý odbor vykonáva ako svoje povolanie."

19. § 128 ods. 1 znie:

„(1) Súd uloží účastníkovi, v záujme ktorého nariadil z úradnej povinnosti úkon vyžadujúci trovy, alebo účastníkovi, ktorého úkon dal na vznik trov podnet, aby zložil preddavok. Rovnako postupuje mimo ústneho pojednávania predseda senátu."

20. § 138 ods. 1 znie:

„(1) Trovy upraví súd podľa sadzieb, ktoré určí minister spravodlivosti vyhláškou."

21. K § 168 sa pripojujú odseky 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Pri uzneseniach jednoduchej povahy, ktoré v plnom rozsahu vyhovujú podanému návrhu a nemusia sa odôvodniť, možno písomné vyhotovenie uznesenia nahradiť stručným povoľovacím záznamom.

(4) Účastníci môžu pre urýchlenie vybavenia veci predložiť súdu súčasne s podaním tiež potrebné rovnopisy uznesenia, ktoré navrhujú a ktoré sa má vydať bez vypočutia účastníkov."

22. Za § 180 sa vkladá § 180a, ktorý znie:

„(1) Odvolací súd môže uznesením bez ústneho pojednávania zrušiť rozsudok súdu prvej stolice, ak

a) súd pri ústnom pojednávaní, ktoré bezprostredne predchádzalo rozsudku, nebol riadne obsadený alebo rozhodovania sa zúčastnil vylúčený sudca (sudca z ľudu),

b) konanie o veci, o ktorej sa rozhodovalo, nepatrí do právomoci súdov alebo súdnemu konaniu malo predchádzať iné konanie,

c) o tej istej veci bolo už právoplatne rozhodnuté alebo je o nej na súde v behu iné konanie, ktoré začalo skôr,

d) niektorému účastníkovi konania chýba spôsobilosť byť účastníkom konania,

e) účastníkovi sa nezákonným postupom súdu odňala možnosť zúčastniť sa prejednania veci, a ak nemožno vadu odstrániť,

f) v odvolaní sa uplatňuje, že súd prvej stolice v rozsudku o námietke nepríslušnosti rozhodol nesprávne alebo nerozhodol vôbec.

(2) Ak zruší odvolací súd rozsudok, môže podľa okolností buď vrátiť vec súdu prvej stolice na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo zrušiť konanie prvej stolice a poprípade návrh odmietnuť alebo postúpiť."

23. § 181 znie:

„Ak nerozhodol odvolací súd o odvolaní bez ústneho pojednávania, nariadi predseda senátu ústne pojednávanie."

24. K § 184, ktorého doterajšie znenie sa označuje ako odsek 1, pripojuje sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Súd nie je obmedzený na prejednanie v medziach odvolacích návrhov vo veciach, v ktorých možno začať konanie z úradnej povinnosti, a porušením predpisov by utrpeli ujmu osoby, ktoré sú pod osobitnou ochranou zákona."

25. § 189 včítane nadpisu znie:

„Doručenie rozhodnutia odvolacieho súdu

Odvolací súd môže doručiť rozhodnutie prítomným účastníkom priamo; ináč doručí rozhodnutie odvolacieho súdu súd prvej stolice, ktorému odvolací súd spisy vráti."

26. § 194 ods. 1 znie:

„(1) Súd prvej stolice môže sám vyhovieť sťažnosti, ak sa napáda sťažnosťou uznesenie, z ktorého nenadobudla dosiaľ práva osoba iná než sťažovateľ, alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa stanovila povinnosť zaplatiť súdny poplatok, uložila pokuta alebo nariadilo predvedenie."

27. K § 207 sa pripojuje v odseku 2 ďalšia veta, ktorá znie:

„Ak povolí súd obnovu, zostáva napadnutá rozhodnutie (súdna pokonávka) nedotknuté, dokiaľ súd nerozhodne znova vo veci samej."

28. V § 231 označuje sa doterajšie znenie ako odsek 1 a pripojuje sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Ak sa rozhoduje v konaní o rozvod manželstva tiež o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom a ich majetku, sú maloleté deti účastníkmi, pokiaľ sa ich konanie týka."

29. § 240 znie:

„(1) Ak sú tu maloleté deti, rozhodne súd rozsudkom, ktorým vyslovuje rozvod manželstva, súčasne tiež o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom a ich majetku; rozhodnutie môže nadobudnúť právoplatnosť len vo všetkých častiach výroku súčasne.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak dôjde medzi účastníkmi o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom a ich majetku k dohode, ktorú súd schválil."

30. Označenie druhej hlavy a jej prvého dielu znie:

„DRUHÁ HLAVA

VECI OPATROVANSKÉ, VECI DETÍ V RODIČOVSKEJ MOCI A V PORUČENSKEJ STAROSTLIVOSTI A VECI OSVOJENIA

PRVÝ DIEL

VECI OPATROVANSKÉ, VECI DETÍ V RODIČOVSKEJ MOCI A V PORUČENSKEJ STAROSTLIVOSTI"

31. § 244 včítane nadpisu znie:

„Právomoc

Súdy rozhodujú v opatrovanských veciach a vo veciach detí v rodičovskej moci, ak nejde

o opatrovanstvo z dôvodu správy majetku (§ 60 zákona o rodinnom práve). Vo veciach detí, nad ktorými sa vedie poručenstvo, rozhodujú súdy len v prípadoch výslovne v zákone určených."

32. Za § 244 sa vkladá § 244a, ktorý včítane nadpisu znie:

„Príslušnosť

Súdom príslušným pre veci uvedené v § 244 je všeobecný súd chránenca. Ak nie je tento súd známy alebo ak nemôže bez ujmy pre chránenca včas zakročiť, zakročí súd, v obvode ktorého má chránenec pobyt; len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu."

33. § 246 včítane nadpisu znie:

„Obsadenie súdu

(1) Senát konú a rozhoduje o určitej deti

36. § 254 včítane nadpisu znie:

„Ustanovenie opatrovníka

(1) Po vhodnom poučení zloží opatrovník do rúk sudcu sľub, že sa bude riadne starať o osobu chránenca, ďalej že bude opatrovanca riadne zastupovať, že bude jeho imanie spravovať so starostlivosťou riadneho hospodára a dbať pritom na pokyny súdu.

(2) Po zložení sľubu vydá súd opatrovníkovi listinu o jeho ustanovení."

37. § 255 včítane nadpisu a spoločného nadpisu §§ 255 až 261 znie:

„Opatrovanstvo nad imaním osôb pozbavených svojprávnosti a neprítomných

§ 255

Zistenie imania opatrovanca

(2) Opatrovníci predložia vyúčtovanie spravidla písomne, a to aj s dokladmi. Iba jednoduché vyúčtovanie, skladajúce sa z niekoľko málo položiek príjmov a výdavkov, možno spísať do zápisnice."

40. § 258 včítane nadpisu znie:

„Preskúmanie vyúčtovania

(1) Na preskúmanie vyúčtovania predvolá súd opatrovníka, opatrovanca, ak je schopný posúdiť svoje záujmy, poprípade znalca, ak to vyžaduje rozsah alebo zložitosť vyúčtovania. Pritom treba vyšetriť najmä:

a) či bolo imanie úplne uvedené tak, ako je uvedené v súpise, poprípade v súdnych spisoch, alebo v poslednom vyúčtovaní,

b) či jednotlivé položky vyúčtovania súhlasia s dokladmi,

c) či je všetok majetok náležite uschovaný a zabezpečený,

d) či bola správa účelná a prospešná.

(2) Ak vyjde najavo, že k niektorým právnym úkonom došlo bez potrebného súdneho schválenia, môže ich súd schváliť dodatočne.

(3) Pri preskúmaní vyúčtovania nemá sa súd spravidla pozastavovať nad nepatrnými nedostatkami a nemá požadovať nákladné doklady pri nepatrných položkách."

41. § 259 včítane nadpisu znie:

„Schvaľovanie vyúčtovania

(1) V uznesení, ktorým sa schvaľuje vyúčtovanie, treba uviesť, kto vyúčtovanie podal a za ktorú dobu, či ho súd uznal za správne, aká je konečná suma čistého majetku, aká hotovosť je v rukách opatrovníka a aké príjmy a výdavky mal opatrovanec vo vyúčtovacom období. Do uznesenia treba pojať aj rozkaz na odstránenie prípadných chýb.

(2) Po schválení záverečného vyúčtovania vydá súd bývalému opatrovancovi na jeho žiadosť všetky doklady."

42. § 260 včítane nadpisu znie:

„Zmena opatrovníka

Pri zmene opatrovníka vyzve súd doterajšieho opatrovníka, aby odovzdal majetok, poprípade jeho správu novému opatrovníkovi a súdu to preukázal."

43. § 261 včítane nadpisu znie:

„Vydanie majetku po skončení opatrovníctva

(1) Po skončení opatrovníctva je súd povinný vydať opatrovancovi jeho majetok.

(2) Súd predovšetkým vyzve opatrovanca, aby do určitej lehoty majetok prevzal. Výzvu treba doručiť do vlastných rúk. Súčasne vyzve opatrovníka, aby odovzdal majetok opatrovancovi a odovzdanie preukázal súdu. Ak opatrovanec neprevezme majetok, naloží sa s majetkom podľa ustanovení o súdnej úschove.

(3) Pri nehnuteľných veciach súd po skončení opatrovníctva nariadi výmaz poznámky o zavedení opatrovníctva."

44. § 262 včítane nadpisu znie:

„Deti v rodičovskej moci

(1) Ustanovenia o opatrovníkoch a opatrovancoch použijú sa primerane aj na deti v rodičovskej moci, ak bol dieťaťu ustanovený opatrovník.

(2) Predchádzajúce ustanovenia o príslušnosti, obsadení súdu a konaní použijú sa primerane aj pri rozhodovaní o predĺžení a prepustení z ochrannej výchovy pri osobách starších ako 18-ročných vo výchovniach dorastu."

45. Nadpis desiatej hlavy znie:

„VECI NEMOCENSKÉHO POISTENIA A DÔCHODKOVÉHO ZABEZPEČENIA (POISTENIA)"

46. § 394 ods. 2 sa zrušuje.

47. § 395 ods. 1 znie:

„(1) Rozhodovať o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam krajskej odborovej rady prislúcha súdu, v obvode ktorého je sídlo krajskej odborovej rady, ktorá rozhodnutie vydala. Ak podáva opravný prostriedok zamestnanec (jeho rodinný príslušník alebo pozostalý), môže miesto tohto súdu voliť svoj všeobecný súd."

48. § 396 ods. 4 znie:

„(4) Ak bol návrh vo veci nemocenského poistenia podaný u orgánu Revolučného odborového hnutia, ktorý vo veci nerozhodoval, postúpi sa neodkladne príslušnému súdu prostredníctvom krajskej odborovej rady, ktorá vydala rozhodnutie. Návrh vo veciach dôchodkového zabezpečenia (poistenia) podaný u výkonného orgánu okresného národného výboru postúpi sa neodkladne príslušnému súdu prostredníctvom Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenského úradu sociálneho zabezpečenia)."

49. § 403 znie:

„V sporoch o dávky dôchodkového zabezpečenia (poistenia) môže návrh i rozsudok znieť na zistenie nároku bez uvedenia jeho výšky; v tom prípade je Štátny úrad sociálneho zabezpečenia (Slovenský úrad sociálneho zabezpečenia) povinný najneskoršie do tridsiatich dní po právoplatnosti rozsudku vydať rozhodnutie o výške prisúdenej dávky."

50. Za § 405 sa vkladajú §§ 405a až 405d, ktoré znejú:

„§ 405a

(1) Spory medzi zamestnancom a závodom o trvanie pracovného pomeru, o nárok z pracovného pomeru a o nárok týkajúci sa priznania, výšky alebo zročnosti odmeny za vynález alebo zlepšovací návrh možno prejednať na súde len vtedy, ak rozhodcovské konanie v závode bolo bezvýsledné.

(2) Ustanovenia odseku 1 neplatia,

a) ak nie je pre zamestnancov závodu ustavený závodný ani miestny výbor základnej organizácie Revolučného odborového hnutia,

b) ak nebolo dosiaľ rozhodnutím krajskej odborovej rady zavedené na závode rozhodcovské konanie,

c) ak sa nároky s výnimkou sporov o trvanie pracovného pomeru uplatňujú len po skončení pracovného pomeru,

d) v sporoch týkajúcich sa podnikových bytov,

e) v sporoch týkajúcich sa nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia zamestnancov.

(3) Za zamestnancov vo zmysle odseku 1 sa považujú aj domáci robotníci a učni.

§ 405b

(1) Súd prejedná ako žalobu návrh, ktorý podal účastník u rozhodcovského orgánu a ktorý po bezvýslednom rozhodcovskom konaní postúpil závodný (miestny) výbor základnej organizácie Revolučného odborového hnutia ľudovému súdu.

(2) Ak účastníci pred vynesením rozsudku vyhlásia, že sa podrobujú rozhodnutiu, ktoré vydal rozhodcovský orgán, súd konanie zastaví.

(3) Na prejednanie návrhu podľa odseku 1 je príslušný súd, v obvode ktorého má sídlo rozhodcovský orgán.

§ 405c

(1) Rozhodnutia rozhodcovských orgánov, proti ktorým neboli podané v určenej lehote námietky, alebo o ktorých účastníci vyhlásili, že sa im podrobujú (§ 405b ods. 2) a pokonávky uzavreté v rozhodcovskom konaní, sú vykonateľné súdnou exekúciou.

(2) Rozhodcovské konanie upraví Ústredná rada odborov vyhláškou.

§ 405d

Ustanovenia §§ 405a, 405b a 405c ods. 1 a § 58 ods. 2 platia obdobne pre uplatnenie nárokov z členského pomeru družstevníkov a z iných právnych pomerov obdobných pracovnému pomeru, o ktorom prislúcha rozhodovať súdom, ak predpisy vydané príslušným ústredným orgánom stanovia na usporiadanie týchto nárokov rozhodcovské konanie."

51. § 408a znie:

„Československá právnická osoba môže podať žalobu tiež na súde svojho sídla, ak sa týka žaloba právnych pomerov založených zmluvou, ktorú uzavrela pri plnení svojich úloh. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na žaloby, ktoré sa týkajú právnych pomerov založených pracovnou zmluvou."

52. Za § 409 sa vkladá § 409a, ktorý znie:

„§ 409a

Ak sa dovoláva žalobca iného než všeobecného súdu účastníka, proti ktorému návrh smeruje, je povinný už v žalobe uviesť skutočnosti, o ktoré príslušnosť súdu opiera; inak súd postupuje podľa ustanovení § 56."

53. § 425 znie:

„(1) Ak sa v žalobe uplatňuje nárok na zaplatenie sumy neprevyšujúcej 500 Kčs, môže sudca, ak zistí pre to podmienky, vydať bez vypočutia žalovaného platobný rozkaz, i keď vydanie platobného rozkazu žalobca nenavrhuje. Ak sa v žalobe uplatňuje nárok na zaplatenie sumy vyššej než 500 Kčs, ale neprevyšujúcej 5000 Kčs, môže sudca vydať platobný rozkaz, len ak to navrhol žalobca. V rozkaze žalovanému uloží, aby do pätnástich dní pod exekúciou žalobcovi zaplatil pohľadávku v žalobe žiadanú s požadovanými úrokmi a určenými trovami, alebo aby v tej istej lehote podal proti tomu odpor na súde, ktorý rozkaz vydal a aby v odpore uviedol, z ktorých dôvodov ho podáva. Pre nedostatok odôvodnenia nemožno odpor odmietnuť.

(2) Platobný rozkaz so žalobou sa doručí žalovanému do vlastných rúk; ak nepodá žalovaný včas proti nemu odpor, nadobudne účinnosť právoplatného rozsudku.

(3) Ak podal žalovaný včas odpor, ruší sa tým platobný rozkaz v napadnutej časti a predseda senátu určí termín na ústne pojednávanie o žalobe. Ak uplatňuje žalovaný v odpore, že žaloba nemala byť podaná proti nemu, upovedomí sudca o obsahu odporu žalobcu a na jeho návrh vydá platobný rozkaz, ktorý doručí pravému žalovanému (§ 415).

(4) Neskoro podaný odpor odmietne sudca bez ďalšieho pojednávania.

(5) Ustanovenie § 424 sa použije obdobne."

54. § 535 ods. 1 druhá veta znie:

„Zvyšok čistého platu sa zaokruhľuje na sumu deliteľnú 3 Kčs dole."

55. § 541 ods. 2 znie:

„(2) Ak nedosahuje dlžníkov plat po dobu jedného roka sumu, ktorá je podrobená exekúcii, exekúcia zanikne."

56. § 556 ods. 1 a 2 znie:

„(1) Súd vykoná exekúciu vyprataním bytu, len ak preukáže vymáhajúci veriteľ potvrdením výkonného orgánu miestneho národného výboru, že pre povinnú stranu a osoby bývajúce len na základe jej práva v byte, ktorý sa má vypratať, je právoplatne zabezpečený náhradný byt. Ak by podľa predpisov o hospodárení s bytmi mohol výkonný orgán miestneho národného výboru poskytnúť náhradné ubytovanie, postačí, ak vymáhajúci veriteľ preukáže potvrdením výkonného orgánu miestneho národného výboru, že náhradné ubytovanie je zabezpečené. Ak nie je výkonný orgán miestneho národného výboru povinný prideliť náhradný byt, ani poskytnúť náhradné ubytovanie, nie je ani pre výkon exekúcie podľa súdneho exekučného titulu potrebný preukaz o zabezpečení náhradného bytu alebo poskytnutí náhradného ubytovania.

(2) Vypratanie sa vykoná presťahovaním do zabezpečeného náhradného bytu, poprípade za podmienok uvedených v odseku 1 do objektu poskytnutého ako náhradné ubytovanie. Ak netreba poskytnúť ani náhradné ubytovanie, vykoná sa presťahovanie na miesto, ktoré bolo poskytnuté ako prístrešie."

57. § 613 ods. 1 a 2 včítane nadpisu znejú:

„Právomoc a príslušnosť vo veciach detí v rodičovskej moci, vo veciach poručenských a opatrovanských

(1) Československému občanovi sa ustanoví poručník v Československej republike a tu sa tiež vedie poručenstvo. Ale ak poručenec trvale žije v cudzine, môže prevziať vedenie poručenstva československý konzulárny orgán (generálny konzulát, konzulát,

konzulárne oddelenie zastupiteľského úradu), a to v rozsahu pôsobnosti, aká prislúcha orgánom v Československej republike, ak uznáva štát, v ktorom poručenec žije, túto právomoc československých konzulárnych orgánov. Konzulárny orgán (orgán poverený starostlivosťou o mládež) môže tiež upustiť celkom alebo zčasti od vedenia poručenstva, pokiaľ poručenstvo zriadené cudzozemským orgánom postačuje na ochranu práv a záujmov poručenca. Od starostlivosti o imunie československého poručenca, ktorý je v cudzine, možno upustiť, ak je v cudzine zriadené osobitné poručenstvo, ktoré postačuje na ochranu práv a záujmov poručenca.

(2) Československý príslušný orgán, v obvode ktorého je maloletý cudzinec, robí potrebné opatrenia na ochranu jeho osoby a majetku a upovedomí o tom úrady jeho domovského štátu. Ak súd (úrad) domovského štátu maloletého sa neujme vedenia poručenstva v primeranej dobe, zriadi poručenstvo československý orgán poverený starostlivosťou o mládež podľa československého práva a vedie ho až dotiaľ, kým sa zriadi poručenstvo v domovskom štáte poručenca."

58. K § 613 sa pripojuje odsek 5, ktorý znie:

„(5) Ak prevzal podľa odseku 1 československý konzulárny orgán vedenie poručenstva, rozhoduje o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a opatreniam tohto orgánu Ministerstvo zahraničných vecí."

59. §§ 624 až 626 včítane spoločného nadpisu znejú:

„Osoby požívajúce diplomatické výsady a imunity a budovy a miestnosti chránené diplomatickou imunitou

§ 624

Právomoc československých súdov sa vzťahuje na osoby, ktoré požívajú v Československej republike diplomatické výsady a imunity, len

a) pokiaľ sa tieto osoby dobrovoľne podrobia tunajším súdom, alebo

b) ak je predmetom právnej veci ich nehnuteľný majetok v Československej republike alebo ich práva na takých nehnuteľných veciach patriacich iným osobám, ako aj práva z nájomného pomeru k takým nehnuteľným veciam, pokiaľ nie je predmetom konania platenie nájomného.

§ 625

Súdne úkony, najmä aj exekučné úkony, proti osobám požívajúcim diplomatické výsady a imunity alebo v budovách a miestnostiach chránených diplomatickou imunitou možno vykonať len potiaľ, pokiaľ to medzinárodné právo pripúšťa. Pri takých úkonoch má právo byť prítomný zástupca Ministerstva zahraničných vecí.

§ 626

(1) Doručenie osobám požívajúcim diplomatické výsady a imunity sprostredkuje Ministerstvo zahraničných vecí.

(2) Ak nemožno takto doručiť, súd ustanoví opatrovníka na prijímanie písomností, poprípade na obranu práv."

60. Za § 628 sa vkladajú §§ 628a až 628c, ktoré znejú:

„§ 628a

(1) Písomný styk súdov s cudzozemskými súdmi a úradmi robí sa prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti.

(2) Žiadosti o právnu pomoc zasielané do cudziny opatria sa overeným prekladom do príslušného cudzieho jazyka; to isté platí o písomnostiach určených na doručenie v cudzine vo forme, ktorú cudzozemské právo predpisuje pre písomnosti rovnakého druhu.

(3) Predvolania a iné písomnosti určené na doručenie v cudzine nesmú obsahovať pohrozenie donucovacími prostriedkami.

§ 628b

(1) Cudzozemská písomnosť určená na doručenie osobe bývajúcej v Československej republike, ktorá nie je opatrená overeným prekladom do českého alebo slovenského jazyka, môže sa doručiť, len ak je príjemca ochotný ju dobrovoľne prevziať.

(2) Ak nie je preklad pripojený, treba príjemcu poučiť, že môže preto prijatie písomnosti odmietnuť, že však nemožno predvídať, aké právne následky môže mať takéto odmietnutie v cudzine.

§ 628c

(1) Ak žiada o to cudzozemský súd (úrad), možno svedkov, znalcov a účastníkov vyslúchnuť aj pod prísahou. To isté platí, ak treba v cudzine predložiť vyhlásenie pod prísahou o skutočnostiach rozhodných pre uplatnenie alebo zachovanie nárokov.

(2) Prísaha pre svedkov a účastníkov znie:

„Prisahám na svoju česť, že o všetkom, na čo budem súdom opýtaný, vypoviem úplnú a čistú pravdu a nič nezamlčím."

(3) Prísaha pre znalcov znie:

„Prisahám na svoju česť, že posudok podám podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia."

(4) Ak ide o následnú prísahu, znenie prísahy sa primerane pozmení."

61. § 677 znie:

„Minister spravodlivosti vydá predpisy potrebné na vykonanie tohto zákona."

62. § 678 znie:

„(1) Minister spravodlivosti môže určiť, ktoré jednoduché úkony zverené sudcovi môžu vykonávať správni zamestnanci tým poverení.

(2) Sudca, ktorému je ináč vec podľa rozvrhu práce prikázaná, môže si vyhradiť vybavovanie určitých vecí zverených správnym zamestnancom, a to buď vôbec, alebo v jednotlivých prípadoch.

(3) Rozhodnutiu vydanému vo veci vybavenej povereným správnym zamestnancom možno odporovať rovnakým opravným prostriedkom ako rozhodnutiu sudcu. Opravný prostriedok sa však predloží najprv sudcovi, ktorý buď o ňom rozhodne, ak je toho názoru, že sa mu má vyhovieť, alebo ho predloží súdu druhej stolice, aby o ňom rozhodol.

(4) Ak rozhodne sudca o opravnom prostriedku sám podľa odseku 3, považuje sa aj jeho rozhodnutie za rozhodnutie súdu prvej stolice. Odporovať mu možno podľa všeobecných ustanovení."

63. Doterajší § 678 sa označí ako § 679.

Článok II

(1) Pôsobnosť súdu v poručenských veciach, uvedená v §§ 78, 80, 82, 86, 87, 89 a 90 zákona č. 265/1949 Zb. o rodinnom práve, sa prenáša na orgán poverený starostlivosťou o mládež príslušný pre obvod, v ktorom má chránenec bydlisko.

(2) V rozsahu uvedenom v odseku 1 prenáša sa na orgán poverený starostlivosťou o mládež pôsobnosť súdu v opatrovanských veciach nad majetkom dieťaťa, uvedená v § 60 zákona č. 265/1949 Zb. o rodinnom práve.

(3) Orgán poverený starostlivosťou o mládež prevezme sám poručníctvo nad maloletým, ak nie sú tu vhodné osoby povinné poručníctvo prevziať. Ak prevezme tento orgán nad maloletým poručníctvo, preskúmava a schvaľuje vyúčtovanie orgán, ktorý určí rada okresného národného výboru.

(4) Pri výkone pôsobnosti uvedenej v odsekoch 1 až 3 spravuje sa orgán poverený starostlivosťou o mládež a orgán určený podľa odseku 3 zásadami ustanovení §§ 254 až 261 Občianskeho súdneho poriadku.

(5) Na výkonný orgán okresného národného výboru prenáša sa pôsobnosť súdu povoľovať uzavretie manželstva osobám maloletým, osobám postihnutým duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutým. Výkonný orgán pred rozhodnutím vyslúchne takú osobu, a to v neprítomnosti iných osôb, aby sa presvedčil o tom, či má skutočne vôľu vstúpiť do manželstva; vyslúchne aj druhú osobu hodlajúcu uzavrieť manželstvo a vyšetrí osobné vlastnosti oboch. V rozhodnutí o povolení uzavrieť manželstvo sa uvedie meno a priezvisko oboch osôb, ktoré hodiajú uzavrieť manželstvo.

(6) Kde sa v iných predpisoch hovorí o príslušnosti poručenského súdu, rozumie sa tým súd, v obvode ktorého je orgán, ktorý vykonáva poručenskú starostlivosť nad maloletým.

Článok III

Zákon č. 265/1949 Zb. o rodinnom práve sa mení a dopĺňuje takto:

§ 32 znie:

„V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, treba upraviť aj práva a povinnosti rodičov ohľadne dieťaťa a jeho majetku pre dobu po rozvode."

Článok IV

Zákonné opatrenie Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 57/1955 Zb., ktorým sa upravuje urýchlené vymáhanie pohľadávok na úhradu osobných potrieb maloletých detí, sa mení a dopĺňuje takto:

§ 2 ods. 1 znie:

„(1) Ak zmení dlžník zamestnávateľa potom, keď bolo nariadené zexekvovanie jeho platu pre pohľadávku na úhradu osobných potrieb maloletých detí, vzťahuje sa zákaz daný pri nariadení exekúcie dlžníkovmu zamestnávateľovi (poddlžníkovi), aby dlžníkovi platil, ako aj zákaz daný dlžníkovi, aby akokoľvek nakladal so zexekvovaným platom, aj na dlžníkov plat u každého ďalšieho zamestnávateľa (poddlžníka)."

Článok V

Zákon č. 116/1951 Zb. o štátnom notárstve sa mení a dopĺňuje takto:

1. § 15 ods. 1 znie:

„(1) Ak sa majú osvedčiť skutočnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre uplatnenie práv alebo ktoré by mohli spôsobiť právne následky, zriadi sa, s výnimkou prípadov uvedených v odseku 3, o zistení skutočností notárska zápisnica a žiadateľovi sa vydá z nej notárske osvedčenie."

2. V § 15 ods. 2 sa škrtá ustanovenie pod písm. a) a ustanovenia pod písmenami b) až h) sa označujú písmenami a) až g).

3. K § 15 sa pripojuje odsek 3, ktorý znie:

„(3) O zistení skutočností, že niekto listinu vlastnoručne podpísal, alebo že podpis vlastnoručne skôr urobený uznal ako vlastný, netreba zriadiť notársku zápisnicu; postup štátneho notárstva v týchto prípadoch sa spravuje osobitnými predpismi."

4. Za § 33 sa vkladá § 33a, ktorý znie:

„(1) Minister spravodlivosti môže určiť, ktoré jednoduché úkony zverené notárovi môžu vykonávať správni zamestnanci tým poverení.

(2) Notár, ktorému je ináč vec podľa rozvrhu práce prikázaná, môže si vyhradiť vybavovanie určitých vecí zverených správnym zamestnancom, a to buď vôbec alebo v jednotlivých prípadoch.

(3) Rozhodnutiu vydanému vo veci vybavenej povereným správnym zamestnancom možno odporovať rovnakým opravným prostriedkom ako rozhodnutiu notára. Opravný prostriedok sa však predloží najprv notárovi, ktorý buď o ňom rozhodne, ak je toho názoru, že mu treba vyhovieť, alebo ho predloží príslušnému súdu, poprípade orgánu, aby o ňom rozhodol.

(4) Ak rozhodne notár o opravnom prostriedku sám podľa odseku 3, považuje sa jeho rozhodnutie za rozhodnutie notárstva. Odporovať mu možno podľa všeobecných ustanovení."

Článok VI

Ustanovenie § 1 ods. 2 zákona č. 52/1954 Zb., ktorým sa rozširuje pôsobnosť štátneho notárstva, znie:

„(2) Na činnosť notárstva dohliada predseda ľudového súdu, v obvode ktorého je notárstvo zriadené."

Článok VII

Ustanovenia tohto zákona platia, pokiaľ z veci nevyplýva iné, aj pre konania začaté

pred jeho účinnosťou. Právne účinky procesných úkonov, ktoré nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované. Ustanovenia §§ 405a a 405d Občianskeho súdneho poriadku sa nevzťahujú na spory začaté pred účinnosťou tohto zákona.

Článok VIII

Zrušujú sa ustanovenia, ktoré odporujú tomuto zákonu. Najmä sa zrušuje:

1. § 80 ods. 2 zákona č. 265/1949 Zb. o rodinnom práve,
2. § 4 zákona č. 69/1952 Zb. o sociálnoprávnej ochrane mládeže.

Článok IX

Minister spravodlivosti sa splnomocňuje, aby upravil a v Zbierke zákonov vyhlásil úplné znenie Občianskeho súdneho poriadku, ako vyplýva z neskorších predpisov.

Článok X

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1959; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Novotný v. r.
Fierlinger v. r.
Široký v. r.

Dolanský v. r.
Kopecký v. r.
Barák v. r.
inž. **Šimůnek** v. r.
inž. **Jankovcová** v. r.
dr. **Kyselý** v. r.
Plojhar v. r.
dr. **Šlechta** v. r.
David v. r.
Ďuriš v. r.
Krajčír v. r.
Krosnář v. r.
generálplukovník **Lomský** v. r.
Machačová v. r.
dr. **Nejedlý** v. r.
Poláček v. r.
Štrougal v. r.
Uher v. r.
Beran v. r.
Jonáš v. r.
dr. **Kahuda** v. r.
Reitmajer v. r.
dr. **Škoda** v. r.
dr. **Vlasák** v. r.
Brabec v. r.
inž. **Černý** v. r.
dr. **Neuman** v. r.
Ouzký v. r.
Pospíšil v. r.
inž. **Půček** v. r.

47
Zákon

ze dne 8. července 1959

o úpravě právních poměrů znalců a tlumočníků

Národní shromáždění Republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

Správné odborné posouzení některých skutečností, které má být podkladem pro rozhodnutí nebo opatření soudů, arbitrážních orgánů nebo jiných orgánů státní správy, vyžaduje, aby byla věnována zvýšená péče výběru osob, které mají být činny jako znalci. Stejné péče vyžaduje výběr osob pro kvalitní plnění úkolů tlumočnických. V souladu s těmito požadavky se proto upravuje způsob výkonu činnosti znalecké a tlumočnické podle dalších ustanovení tohoto zákona.

Znalci

§ 2

Orgány státní správy a organizace socialistického sektoru (vědecké a výzkumné ústavy, zařízení, podniky a jiné útvary) jsou povinny na žádost soudů, dále prokurátorů a jiných orgánů činných v trestním řízení, arbitrážních orgánů a ostatních orgánů státní správy označit ze svých pracovníků (členů) osobu, která má provést znalecký úkon z oboru působnosti dožádaného orgánu nebo organizace. Taková osoba může být označena i pro více znaleckých úkonů téhož druhu.

§ 3

(1) Ve výjimečných, zvlášť obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, mohou soudy, dále prokurátoři a jiné orgány činné v trestním řízení, arbitrážní orgány a ostatní orgány státní správy požádat státní orgán nebo státní ústav, aby sám podal posudek nebo přezkoumal posudek podaný znalcem.

(2) Zákonná ustanovení, která zakládají povinnost podávat soudům, prokurátorům a orgánům státní správy vysvětlení a vyjádření a pomáhat jim v jejich činnosti, nejsou dotčena.

§ 4

(1) Dožádané orgány státní správy a organizace socialistického sektoru mohou označit pro znalecký úkon pouze pracovníka, který má k tomu potřebné předpoklady, zejména

a) je občansky bezúhonný,

b) je oddán lidově demokratickému zřízení,

c) má potřebné politické a odborné znalosti a zkušenosti,

d) může znalecký úkon úspěšně provést.

(2) Soudy, dále prokurátoři a jiné orgány činné v trestním řízení, arbitrážní orgány a ostatní orgány státní správy mohou požádat o označení jiného pracovníka, zjistí-li, že označený pracovník nemá předpoklady, aby mohl požadovaný úkon úspěšně provést.

§ 5

Ministerstvo spravedlnosti v dohodě s Generální prokuraturou, ministerstvem vnitra a ostatními zúčastněnými ústředními úřady a orgány sestaví podle jednotlivých oborů činnosti obecný seznam orgánů a organizací povinných označovat své pracovníky k provedení znaleckých úkonů; tento seznam bude postupně doplňovat. Orgány vyžadující znalecké posudky si tento seznam podle místních poměrů pro svůj obvod působnosti doplňují uvedením jednotlivých organizací, které působí v jejich obvodu.

§ 6

(1) O vyloučení znalce v soudním nebo správním řízení platí předpisy o vyloučení soudce podle občanského soudního řádu.

(2) Pracovník označený příslušným orgánem nebo organizací k provedení znaleckého úkonu může tento úkon odepřít jen v případech, ve kterých je svědek podle příslušných předpisů zproštěn v soudním nebo správním řízení svědecké povinnosti.

§ 7

(1) Před provedením úkonu složí znalec v soudním nebo správním řízení u orgánu, který ho ke znaleckému úkonu povolal, slib tohoto znění:

„Slibuji, že budu při podání posudku postupovat v souladu se zásadami lidově demokratického zřízení a podám posudek podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a odborných znalostí, že o věcech mně svěřených zachovám před nepovolanými osobami mlčenlivost a že při svém znaleckém úkonu budu mít na zřeteli zájmy a prospěch republiky a jejího lidu."

(2) Znalci budou dále před provedením úkonu připomenuty jeho povinnosti a následky porušení těchto povinností.

§ 8

(1) Orgány státní správy a organizace socialistického sektoru dožádané o označení pracovníka pro znalecký úkon požádají o náhradu hotových nákladů spojených s činností znalce a o odměnu za znalecký úkon podle sazeb, které stanoví ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem financí vyhláškou. Orgán nebo organizace, která označila pracovníka pro znalecký úkon, odpovídá za to, že doba potřebná pro znalecký úkon, uvedená ve vyúčtování, je přiměřená provedenému znaleckému úkonu.

(2) Přiznaná náhrada hotových výloh a odměna za znalecký úkon se vyplatí orgánu nebo organizaci, která pracovníka pro znalecký úkon označila.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se užije také v případě, kdy znalecký úkon provede podle § 3 odst. 1 státní orgán nebo státní ústav.

§ 9

(1) Znalec vykonává znalecký úkon v rámci svých pracovních povinností u orgánu nebo organizace, která ho pro znalecký úkon označila. Za znalecký úkon odpovídá znalec.

(2) Ústřední úřady a orgány zajistí obecnou úpravou, aby znalecké úkony byly v oboru jejich působnosti prováděny urychleně a kvalitně.

(3) Prováděcí předpisy stanoví, kdy a v jaké výši poskytne orgán nebo organizace svému pracovníku za znalecký úkon odměnu.

(4) Ústřední úřady a orgány mohou v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a orgány stanovit, jak v oboru jejich působnosti budou znalecké služby organizovány.

Tlumočníci

§ 10

(1) Jazykové a hospodářské školy jsou povinny označit předsedovi krajského soudu,

v jehož obvodu mají sídlo, ze svých pracovníků osoby, které jsou způsobilé, aby prováděly tlumočnickou činnost a ověřovaly správnost překladů.

(2) Orgány a organizace, které potřebují tlumočnické úkony, navrhují předsedovi krajského soudu, v jehož obvodu mají sídlo, způsobilé osoby především z řad pracovníků státní správy a organizací socialistického sektoru. Předseda krajského soudu může také podle potřeby požádat orgány státní správy a organizace socialistického sektoru, aby mu označily osoby způsobilé pro tlumočnickou činnost.

(3) Předseda krajského soudu zjistí, zda jsou u označených osob splněny podmínky uvedené v § 4. Zjistí-li, že tyto podmínky jsou splněny, vydá označeným osobám osvědčení, že mohou ověřovat správnost překladů připojením tlumočnické doložky, dále jim vydá tlumočnickou pečeť, vezme je do slibu podle obdoby § 7 a zapíše je do seznamu tlumočníků.

(4) Pověření platí pro celé státní území; z důležitých důvodů může být kdykoliv odvoláno.

(5) U tlumočníků užije se v soudním nebo správním řízení ustanovení § 6 a § 7 odst. 2 obdobně.

§ 11

(1) Za provedené tlumočnické úkony přiznají orgány nebo organizace, jež si takové úkony vyžádaly, tlumočníkovi náhradu hotových výloh a odměnu podle sazeb, které stanoví ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem financí.

(2) Provedl-li tlumočnický úkon pracovník organizace, jejímž úkolem je zajišťovat překlady, postupuje se při určení a výplatě odměny obdobně podle §§ 8 a 9.

§ 12

(1) Ověřený překlad písemnosti z cizí řeči nebo do cizí řeči pořídí tlumočník na písemnosti samé nebo spojí překlad s písemností tak, aby byla zabezpečena neoddělitelnost překladu od přeložené písemnosti.

(2) Jde-li o písemnost, kterou nelze s překladem spojit, spojí se s překladem její ověřený opis.

§ 13

(1) Tlumočník ověří překlad připojením doložky. Doložka musí obsahovat označení orgánu, který vydal podle § 10 osvědčení o tom, že tlumočník je oprávněn ověřit správnost překladu, datum tohoto osvědčení a datum, kdy byl překlad pořízen. Dále připojí tlumočník svůj podpis a otisk tlumočnické pečeti.

(2) Došlo-li v překladu ke škrtům nebo k jiným opravám, je to třeba v doložce uvést; škrtnutá slova musí zůstat čitelná.

(3) Doložka musí být napsána ve znění českém nebo slovenském; lze k ní připojit doložku stejného obsahu v řeči, ze které nebo do které byl překlad pořízen.

(4) Doložka má důkazní moc jako veřejná listina.

§ 14

Je-li podle mezinárodních smluv nebo jiných předpisů třeba, aby tlumočníkův podpis byl ověřen, a není-li v takovém případě stanoven jiný postup, provede toto ověření lidový soud, v jehož obvodu byl tlumočnický úkon proveden. Tím není dotčena nutnost dalšího ověření vyšším orgánem, je-li to stanoveno ve zvláštním předpise.

Společná ustanovení

§ 15

(1) Je-li třeba znaleckého úkonu z oboru, který nenáleží do činnosti žádného orgánu nebo organizace, nebo jsou-li zde závažné důvody, které brání, aby úkon byl proveden pracovníkem, kterého orgán nebo organizace označí, je možno výjimečně svěřit znalecký úkon přímo některému jednotlivci, který má potřebné znalosti.

(2) V případech uvedených v předchozím odstavci přizná orgán nebo organizace náhradu hotových výloh a odměnu znalci; ustanovení §§ 8 a 9 zde neplatí. Náhrada hotových výloh a výše odměny se řídí sazbami, které budou vydány podle ustanovení § 8 odst. 1.

(3) Nelze-li tlumočnický úkon opatřit prostřednictvím tlumočníka zapsaného v seznamu podle § 10, je možno jeho provedení svěřit některému jednotlivci, který má potřebné jazykové znalosti.

§ 16

Nejde-li o úkon uložený úředním opatřením, platí při znaleckých a tlumočnických úkonech zadaných jednotlivcům předpisy o zadávání služeb a prací socialistickými organizacemi jednotlivcům.

§ 17

(1) Ustanovení tohoto zákona o znalcích a znaleckých úkonech platí také o expertech a expertizách v arbitrážním řízení; přitom však neplatí ustanovení §§ 6 a 7. Tato ustanovení neplatí také o tlumočnících v arbitrážním řízení.

(2) Pro potřebu arbitrážního řízení u státní, resortní, oblastní a družstevní arbitráže sestaví a doplňuje obecný seznam uvedený v § 5 Státní arbitráž Republiky československé.

Závěrečná ustanovení

§ 18

(1) Zrušují se:

1. zákon č. 167/1949 Sb., o stálých přísežných znalcích a tlumočnících,
2. vládní nařízení č. 76/1950 Sb., o odměně a náhradě hotových výloh stálých přísežných znalců a tlumočníků.

(2) Nedotčeny zůstávají předpisy upravující organizaci a činnost posudkových komisí sociálního zabezpečení a ustanovení vládního nařízení č. 47/1953 Sb., o státní arbitráži, ve znění pozdějších předpisů a předpisy vydané k jeho provedení.

§ 19

Ministr spravedlnosti vydá v dohodě s ministrem financí a se zúčastněnými ministerstvy a ústředními orgány předpisy potřebné k provedení tohoto zákona.

§ 20

Tento zákon nabývá účinnosti ode dne 1. září 1959; provedou jej všichni členové vlády.

Novotný v. r.
Fierlinger v. r.
Široký v. r.

Dolanský v. r.
Kopecký v. r.
Barák v. r.
inž. **Šimůnek** v. r.
inž. **Jankovcová** v. r.
dr. **Kyselý** v. r.
Plojhar v. r.
dr. **Šlechta** v. r.
David v. r.
Ďuriš v. r.
Krajčír v. r.
Krosnář v. r.
generálplukovník **Lomský** v. r.
Machačová v. r.
dr. **Nejedlý** v. r.
Poláček v. r.
Štrougal v. r.
Uher v. r.
Beran v. r.
Jonáš v. r.
dr. **Kahuda** v. r.
Reitmajer v. r.
dr. **Škoda** v. r.
dr. **Vlasák** v. r.
Brabec v. r.
inž. **Černý** v. r.
dr. **Neuman** v. r.
Ouzký v. r.
Pospíšil v. r.
inž. **Půčik** v. r.

Administrace Praha 1-Malá Strana, Tržiště č. 9. Telefon č. 498-41 až 49. — Účet Státní banky československé, m. pob. Praha 3, účet číslo 322-5320. — Roční předplatné Kčs 36,—, s přílohou 46,—. Frankované reklamace se uznávají, jen dojdou-li do 28 dnů po vydání (zaplacení) reklamované částky. — Novinová sazba povolena poštovním úřadem Praha 022, č. 313-348-Be-55. — Vytiskl Knihtisk 1, národní podnik, Praha 1-Malá Strana, Karmelitská 6.
Dohlédací poštovní úřad Praha 023.